

de VALERIU MOISESCU

A participa la un spectacol înseamnă a surprinde și a te lăsa surprins de ceea ce vezi, nu de ceea ce vrei să vezi!

★

În teatru, nu întotdeauna adevărul poate fi confundat cu verosimilul; sau, cum zice Agathon — citat de Aristotel în Poetica: „de multe ori e verosimil să se întâmple și lucruri neverosimile“.

★

Deseori în artă ca și în viață sintem păcăliți de ambalaj. Cunosco o persoană care a cumpărat un tablou numai pentru că i-a plăcut rama!

★

În arta actorului, tehnica reprezentării și cea a trăirii sînt doar aparent incompatibile. Spectacolul teatral este simultan un act de **REPREZENTARE A TRĂIRII** și de **TRĂIRE A REPREZENTĂRII**.

★

Personalitatea unui regizor apare doar în momentul în care acesta izbuteste să se debaraseze de obsesia propriei personalități, în momentul în care va fi capabil să se exprime fără efort, folosindu-se de cuvintele altuia ca și cînd ar fi ale sale.

Obsesia unui stil propriu împinge treptat la repetarea unor procedee care și-au dovedit eficacitatea, dar care în timp se veștejesc, degenerînd în artificialitate și manierism.

★

Atît criticul de artă cît și artistul sînt orgolioși prin profesie. Primul pentru că e pus în situația de a judeca pe altul; cel de-al doilea pentru că poate oferi altuia posibilitatea de a judeca.

★

În teatru ca și în viață spectacolul începe în clipa în care cineva se simte

privit. Numai în atare condiții orice persoană devine personaj, alcătuiindu-se din aparențe; personajul fiind în ultimă instanță o imagine a persoanei despre ea însăși sau mai exact una pe care se străduiește să o transmită, folosind o mască ori mai multe.

Descoperirea esenței — deci a persoanei — în spatele aparențelor este treaba privitorului.

Subtilitatea jocului actoricesc constă nu în a-și dezvălui personajul ci în a-l ascunde, atît față de partener cît și față de spectator.

Calitatea privirii determină calitatea jocului, dar și reciproca este valabilă.

★

Teatrul este un organism viu, care, pentru a funcționa normal, are nevoie ca toate organele componente să îndeplinească funcții vitale. Dacă unul singur nu funcționează, funcționează haotic sau parazitar, organismul se îmbolnăvește.

Numai că, spre deosebire de viață, teatrul are din fericire o veșnică posibilitate de regenerare.

★

Știam și știm cu toții că „Românul s-a născut poet“, dar tendința, în special a unor actori de comedie, ca pe parcursul reprezentațiilor să-și „îmbogățească“ rolul cu texte personale, mă face să constat că s-a născut și dramaturg.

Din păcate, actorul, în acele momente de „inspirație“, renunță să mai fie și actor, căci nu e deloc ușor să nască spontan o replică sau chiar mai multe, care să pară scrise de Molière sau de Mazilu.

★

Opera de artă autentică, chiar dacă presupune efort, nu trebuie să vădească efortul. În acest sens, sculptura lui Brâncuși constituie poate cel mai co-virșitor exemplu.